

דנ"פ 1532/14 - העותר: יעקב בירנבוים נגד המשיבה: מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

דנ"פ 1532/14

לפני: כבוד הנשיא א' גרוניס

העותר: יעקב בירנבוים

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

עתירה לקיום דיון נוסף בפסק-דינו של בית המשפט
העליון מיום 16.2.2014 בע"פ 29/13 שניתן על ידי
כבוד המשנה
לנשיא מ' נאור וכבוד השופטים: ע' פוגלמן, ד' ברק-ארז

בשם העותר: עו"ד גיורא אדרת; עו"ד יפעת מנור-נהרי

החלטה

1. לפני עתירה לקיום דיון נוסף בפסק-דינו של בית המשפט העליון בע"פ 29/13 בירנבוים נ' מדינת ישראל (16.2.2014) (מפי השופט ע' פוגלמן ובהסכמת המשנה לנשיא מ' נאור והשופט ד' ברק-ארז). בפסק-הדין נקבע כי יש להותיר על כנה את הרשעת העותר בעבירות לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן - החוק).

2. העותר הורשע בעבירות לפי סעיף 16(ב) לחוק [כנוסחו במועד הגשת כתב האישום] בשילוב עם סעיף 53(א)(2) לחוק ולפי סעיף 37 לחוק בשילוב עם סעיף 53(א)(4) לחוק. עניינה של העתירה לדיון נוסף הוא בשאלת התקיימות אחד היסודות המנויים בעבירות אלה, והוא כי הפרת החובה נעשתה "כדי להטעות משקיע סביר". בית המשפט המחוזי קבע בעניין זה כי העותר היה מודע לכך שיש במעשיו, בהסתברות גבוהה במיוחד, כדי להטעות

עמוד 1

משקיעים סבירים, וכי מודעות זו שקולה לכוונה להטעות. כן נקבע כי אין בעובדה שהוכח כי המניע של העותר היה הסתרת נכסים מאשתו, שענימה היה בהליך גירושין, כדי לאיין את כוונת ההטעיה. בפסק-הדין נשוא העתירה אישר בית המשפט העליון קביעות אלה והדגיש כי אכן נקבע בעבר בפסיקה כי "במקרים שבהם לא ניתן להוכיח במישרין כי עמדה לנגד עיני הנאשם מטרה להטעות משקיע סביר... שומה על בית המשפט להיזקק להלכת הצפיות" (שם, בפסקה 16; ראו גם פסקה 24 לפסק-הדין).

3. העותר טוען כי בפסק-בדין נשוא העתירה הורחבה ההלכה המאפשרת שימוש בהלכת הצפיות כתחליף ליסוד הנפשי של מטרה להטעות משקיע סביר, באופן המצדיק קיום דיון נוסף. זאת שכן להבנתו, קבעה הפסיקה בעבר כי די לעניין זה להוכיח את צפיית היווצרותה של הטעיה בהסתברות גבוהה רק מקום בו אין ראיות המוכיחות באופן ברור מה הייתה מטרת ההתנהגות המפרה. במקרה שלפנינו, כך נטען, נקבע בבירור כי מטרתו של העותר הייתה להסתיר נכסים מאשתו והרשעתו בעבירה שאחד מיסודותיה הוא מטרה להטעות משקיעים היא מלאכותית.

4. דין העתירה להידחות. ההלכה שלגביה מבקש העותר לקיים דיון נוסף לא נתחדשה בפסק-הדין נשוא העתירה, והיא מבוססת היטב בפסיקה קודמת וותיקה יותר. בפסיקה זו נקבע כי מקום בו לא ניתן להוכיח את יסוד ה"מטרה להטעות משקיע סביר", ניתן לעשות שימוש בהלכת הצפיות לצורך כך (ראו למשל רע"פ 4827/95 ה.ג. פולק בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 97, 108-110 (1997), להלן - עניין פולק; ע"פ 5640/97 רייך נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(2) 433, 475 (1999), להלן - עניין רייך; רע"פ 11476/04 מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ, פסקאות 160-167 (21.2.2010)). השימוש בהלכת הצפיות, כך נקבע, תואם את התכלית העומדת בבסיס העבירות, היא ההגנה על יעילותו של שוק ההון ועל קיומו של מידע אמין וזמין בידי המשקיע הסביר (ראו עניין פולק, בעמ' 109). אין בפסיקה עיגון לעמדת העותר, שלפיה אין מקום לעשות שימוש בהלכת הצפיות מקום בו הוכחה מטרה נוספת למעשי הנאשם. בעניין רייך אף הודגש כי תכליתה של הדרישה לפיה המעשה בוצע כדי להטעות משקיע סביר היא "להוציא מתחולת העבירה אי-דיווח של מידע שאינו חיוני" (שם, בעמ' 476).

5. נוכח כל האמור, לא מצאתי כי יש בפסק-הדין נשוא העתירה חידוש מן הסוג המצדיק קיום דיון נוסף לפי סעיף 30 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, או כי מתקיימת סתירה כלשהי בין פסק-הדין לבין הלכה קודמת. לפיכך העתירה נדחית.

ניתנה היום, ט"ו באדר ב' התשע"ד (17.3.2014).

ה נ ש י א